

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

- Сгоров Б.В.** - ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
- Тришин Ф.А.** - проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
- Мардар М.Р.** - проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
- Кананихіна О.М.** - проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
- Мураховський В.Г.** - директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Волков В.Е.** - д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
- Корнієнко Ю.К.** - директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Радіонова О.В.** - к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
- Купріна Н.М.** - декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
- Хобін В.А.** - директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
- Сярова А.С.** методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

формування значущих професійно-прикладних якостей; програмний матеріал буде розроблений на основі системного підходу з використанням специфічних та не специфічних засобів; формування професійно значущих якостей буде адекватно відображати специфіку майбутньої діяльності випускників; нормативи з фізичної підготовки студентів будуть орієнтовані на нормативні критерії підготовки майбутніх фахівців з туризму.

З огляду на це були проаналізовані та визначені організаційні форми, засоби і методи ППФП студентів ОНАХТ у відповідності з професійними компонентами діяльності фахівця.

Організаційні форми ППФП: обов'язкові та факультативні, самостійні, самодіяльні, індивідуальні з прикладною спрямованістю.

Засоби ППФП: загальні прикладні фізичні вправи, спеціальні фізичні вправи. Методи ППФП: суворо регламентовані вправи, ігровий, змагальний, коловий.

Також були проаналізовані та визначені професійні вимоги до майбутніх фахівців з туризму, які повинні будуватись з чотирьох блоків:

- блок фізичної підготовленості;
- блок психомоторики;
- блок функціонального стану;
- блок фізичного розвитку.

Висновок. Таким чином, більшість вимог до майбутніх фахівців з туризму спрямовано на засвоєння знань, формування умінь і навичок реалізації принципів здорового способу життя у повсякденному житті і професійній діяльності. Професійно-прикладна фізична підготовка майбутніх фахівців повинна будуватися на основі концепції внутрішньої картини здоров'я та враховувати не лише їх біологічні і психоемоційні можливості, але й фізичні та соціальні резерви.

У подальших дослідженнях передбачається провести вивчення інших проблем професійно-прикладної фізичної підготовки студентів у системі фізичного виховання ОНАХТ.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ «ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ЗЕРНОВИХ ВИРОБНИЦТВ»

А.П. Ліпін, І.М. Шипко, В.А. Тищенко

При сучасному рівні інформації, яку повинен засвоїти по будь-якій дисципліні студент ВУЗу, неможливо обійтися застарілими методами навчання і тим більше, при вивченні розділів курсу «Технологічне устаткування галузі». Особливість дисципліни полягає в тому, що в неї вводиться багато нових понять по конструкції технологічного устаткування, машин, механізмів,

апаратів, кінематиці, динаміці, способам і технологічним процесам обробки зерна і крупи, інгредієнтів і продуктів виробництв хлібопекарської, макаронної та кондитерської промисловостей і т. д., по яких загальноосвітні школи і коледжі дають мало знань, а загальнотехнічна підготовка студентів на цьому етапі слабка, оскільки вивчення курсу відбувається у шостому, сьомому і восьмому семестрах. Ускладнює сприйняття й засвоєння матеріалу і ще недостатньо тверде знання української мови іноземними студентами.

У цих умовах для активізації учбового процесу виключно велике значення має гарна ілюстрація лекцій і бесід, тобто принцип наочності. Цього можна досягти лише застосуванням технічних засобів навчання. Дуже важлива і систематична самостійна робота студентів в аудиторіях і лабораторіях кафедри.

Виходячи з цього, а також умов і можливостей нашого вузу і кафедри, ми впродовж останніх десяти років прагнемо використовувати технічні засоби навчання, розуміючи під цим перш за все що повинне демонструватися і відтворюватися на кожному занятті, а потім за допомогою яких технічних засобів це можливо здійснити.

На даний час ми маємо в своєму розпорядженні сучасну апаратуру для демонстрації відео і графічного матеріалу - мультимедійні проектори EPSON H283b і VIEWSONIC Pjd5123, ноутбуки ASUS і ACER. У лекційних аудиторіях також встановлені екрани що прибираються, усі переміщення яких механізовані, є механізм зашторювання вікон. Управління всією цією системою може здійснюватися як оператором, так і лектором, і асистентом.

У своїй роботі ми віддаємо перевагу мультимедійним засобам навчання, оскільки їх застосування не вимагає повного зашторювання вікон (на відміну від показу кіно, слайдів кінопроекторами попереднього покоління), що дозволяє слухачам вести конспектування і робити замальовки за матеріалом, що викладається.

Використання плакатів і таблиць, навіть барвистих і добре виконаних, у великих аудиторіях, на нашу думку, дає малу результативність, оскільки вони є погано переглядаємі і лише відволікають увагу слухачів.

Для глибшого вивчення дисципліни і здобуття міцних знань ми вважаємо за необхідне, щоб кожному лабораторно-практичному заняттю обов'язково передувала самостійна робота студентів в лабораторіях кафедри. З цією метою нами розроблені матеріали по дистанційному курсу самопідготовки і навчання студентів, викладеному на сайті дистанційного навчання студентів ОНАХТ, організовані чергування лаборантів та інженерів кафедри і заведений журнал з техніки безпеки життєдіяльності студентів на весь період вивчення дисципліни.

Лабораторії кафедри оснащені на 95% діючими екземплярами промислового технологічного устаткування як зернопереробної галузі промисловості, так і хлібопекарської, макаронної та кондитерської. Це, в першу чергу, такі спеціалізовані аудиторії, як, Машинний зал і В-2. В цих аудиторіях представлено більше 50-ти видів різного, в основному, діючого працездатного

технологічного устаткування, а також набори пристосувань, інструментів і подрібненої пластмаси (крупки), що представляє собою оброблюваний продукт, наприклад зерно, для реальної демонстрації роботи устаткування по його переробці.

Студенти забезпечуються по кожній роботі детальним методичним керівництвом, яке віддруковане типографічним способом, і яке, крім того, наявне на електронних носіях, зокрема, на сайті дистанційного навчання.

Контроль ступеню засвоєння матеріалу та поточної успішності ми проводимо шляхом індивідуальних бесід і опитів або коротких контрольних вправ у період самопідготовки, перед початком заняття і при здачі звітів по лабораторних роботах. Це дозволяє вчасно виявити слабких в успішності студентів і застосувати відповідні заходи. Основні види контролю знань - модулі (їх 2 - 3) проводимо протягом семестру, як правило, по закінченні начитування певної теми лекцій, і, звичайно, ніхто не відміняв заліки та іспити (те або інше) згідно робочих програм дисциплін.

Як показав досвід, така постановка учбового процесу дає можливість добре ілюструвати лекції, практичні і лабораторні заняття, поліпшити розуміння і засвоєння матеріалу що викладається, результативніше використовувати відведений на заняття час, економити час самостійної роботи студентів.

У результаті, за останні роки, не дивлячись на розширення програми курсу і скорочення часу, що відводиться на його читання, середній бал оцінок постійно знаходиться на рівні 80 балів, підвищилася кількість «відмінних і добрих» оцінок, відповідних 74-100 балам.

Негативною стороною є необхідність великої підготовчої роботи до кожного заняття і тим більше до лекцій. Це - ретельний підбір і підготовка матеріалу і устаткування. Постійне виготовлення нових і модернізація існуючих комп'ютерних програм і матеріалів, фільмів, сайтів, альбомів, плакатів, схем, таблиць, макетів і малюнків. Потрібна також розробка плану занять і сценарію для використання мультимедійних засобів навчання, попередня спільна репетиція лектора, оператора, лаборанта (асистента).

Ця об'ємна робота повинна враховуватися при розподілі навантаження, заохочуватися і контролюватися, інакше вона може стати великим гальмом в поліпшенні учбового процесу і здобутті якісних знань студентами.

«ПРЕДМЕТНИЙ» КВВ ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ»

Г.І. Палвашова, Т.І. Нікітчина, Н.В. Доценко

Впровадження інтерактивних методів навчання - одне з найважливіших напрямків вдосконалення підготовки студентів в ОНАХТ і обов'язкова умова

Використання задач з електрики у проблемному навчанні з фізики В.Г. Задорожний	204
Елементи проблемного навчання у фізичному практикумі О.Є. Сергєєва	205
Екологічна складова хімічного експерименту напівмікрометодом Г.В. Крусір, О.Л. Гаркович, М.М. Мадані	206
Синергетичний підхід до розробки адаптивних систем управління навчанням Т.Л. Мазурок	208
Методичні аспекти професійно - прикладної фізичної підготовки майбутніх фахівців з туризму Т.П. Сергєєва, Б.І. Струк	211
Використання сучасних технічних засобів навчання на кафедрі «технологічне устаткування зернових виробництв» А.П. Ліпін, І.М. Шипко, В.А. Тищенко	213
«Предметний» КВВ як інтерактивний метод навчання дисципліни «Технології харчових виробництв» Г.І. Палвашова, Т.І. Нікітчина, Н.В. Доценко	215
До питання про формування професійної компетенції магістрів, які навчаються за освітньою програмою «Технологічна експертиза та безпека харчової продукції» Н.К. Черно	218
Підвищення ролі вхідного контролю знань на початковому етапі навчання у вищому навчальному закладі П.М. Монтік, І.М. Світій, О.Ю. Розіна, А.А. Галіулін	219
Впровадження освітньої програми «Цифрова економіка» - передумова ефективного розвитку країни Т.А. Кулаковська	221
Особливості методики проведення занять оздоровчою гімнастикою зі студентами спеціальної медичної групи Л.М. Цапенко	222
Методичні принципи фізичного виховання Т.В. Захлевська, Р.С. Яготін	224
Концепції критичного мислення та їх розвиток Т.В. Стрікаленко, О.В. Ляпіна, О.М. Берегова	226
Актуалізація проблеми формування екосвідомості студента М.І. Охотська	228
Молодіжний форум «Енергоманія», як спосіб інтеграції учнів та вчителів шкіл до структури учбово-наукових груп Ю.О. Левтринська	229
Підготовка фахівців за професійним спрямуванням Кормова біоінженерія Б.В. Єгоров, А.В. Макаринська	232
Нетрадиційні форми лекцій у ЗВО Д.М. Попков	233